

NEWSLETTER

Септември, 2018г.

Бр. 09/2018

Агенцијата го одржа третиот јавен состанок за 2018 година

На 26 септември Агенцијата го одржа третиот јавен состанок за 2018 година, на кој директорот на Агенцијата, д-р Зоран Трајчевски ги презентираше спроведените активности за третиот квартал, согласно Годишната програма за работа на Агенцијата – извршените надзори врз радиодифузерите, издавачите на печатени медиуми и операторите на јавни електронски комуникациски мрежи, изречените мерки-опомена, изработените анализи, активностите на полето на меѓународна соработка. Тој се осврна и на мониторингот што Агенцијата го спроведува на медиумското известување на радиодифузерите на државно ниво, во врска со референдумот.

Присутните имаа можност да ги проследат и клучните наоди од Анализата на пазарот на аудио и аудиовизуелни медиумски услуги за 2017 година, која ја изработи Агенцијата. Во Анализата е опфатено економското работење на радиодифузерите, односно податоците за вкупните приходи, уделите на радиодифузерите во вкупните приходи, структурата на приходите, вкупните трошоци, уделите во вкупните трошоци и структурата на трошоци, резултатот од работењето и просечниот број на вработени во редовен работен однос, како и податоци од мерењата на телевизиската и радииската публика во 2017 година.

На состанокот се дискутираше и за текстот на Предлог – Уредбата за знаците за тревожење, начинот и процедурите за тревожење и постапките на населението, во која се утврдени обврски на различни субјекти, во случаи кога постои опасност со која се загрозува населението. Подетално за овој документ говореше Душко Петровски од Центарот за управување со кризи, кој ги презентираше одредбите од Предлог – Уредбата, која покрај за други институции, пропишува обврски и за медиумите.

Одржан работен состанок за два нацрт-документи на Агенцијата

Агенцијата на 17 септември одржа работен состанок на кој ги презентираше нацрт-Методологијата за мониторинг на изборното медиумско претставување преку радио и телевизиските програмски сервиси за време на изборни процеси и Нацрт-Упатството за исполнување на обврските за импресум и информации достапни за корисниците. Целта на состанок беше да се слушнат ставовите на заинтересираните субјекти во однос на овие документи.

На состанокот подетално беа образложени спецификите кои произлегоа од последните измени на Изборниот законик, а се вметнати во нацрт-Методологијата, како и текстот за Нацрт-Упатството за исполнување на обврските за импресум и информации достапни за корисниците. Со Упатството се утврдува начинот на кој треба да постапуваат сите радиодифузери при извршување на обврските кои произлегуваат од Законот за медиуми во делот на објавување импресум и од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги во однос на информациите коишто треба да се направат достапни за корисниците. Во текот на месец септември двата документа се усвоени во конечна верзија.

Претставници на ОБСЕ/ОДИХР во работна посета на АВМУ

Делегација на ОБСЕ/ОДИХР, предводена од Н.Е. Амбасадорот Јан Петерсен, Шеф на Мисијата на ОБСЕ/ОДИХР во Скопје за следење на Референдумот и г.Марек Мрачка, аналитичар за медиуми, на 11 септември остварија средба со директорот на Агенцијата, д-р Зоран Трајчевски.

Главна тема на овој состанок беше работата на Агенцијата за време на референдумот, вклучувајќи ја правната рамка за изборно медиумско претставување, како и начинот на реализација на мониторингот на радиодифузерите од страна на Агенцијата за време на овој период.

Билатерална средба со Агенцијата за електронски медиуми на Република Хрватска

Претставници на регулаторните тела на Република Македонија и Република Хрватска, на 5 септември во Скопје договорија продлабочување на меѓусебната соработка и зголемена размена на искуства во областа на медиумската регулација. На билатералната средба се разговараше за организациската структура и надлежностите на Агенциите, законските одредби за доделување/одземање дозволи, анализите од медиумската сфера, мониторингот на програмски содржини.

Посебен акцент на средбата беше ставен на ангажманот на регулаторите во областа на медиумската писменост и на напорите за сензибилизирање на медиумите за нивната улога во поттикнување и промовирање на родовата еднаквост преку родово избалансирани содржини во своите програми.

АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И
АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ

NEWSLETTER

Референдум 2018

Соопштенија за јавност на Агенцијата во однос на референдумот

Агенцијата во неколку наврати преку соопштенија за јавност ги потсети медиумите на обврските кои важат во периодот на референдумот.

На 5 септември Агенцијата информираше дека извесен период на повеќе телевизии и радија се емитуваат реклами од кампањата „Замисли иднина заедно“ на Делегацијата на Европската Унија во пресрет на Референдумот од 30 септември, кои не се јасно одвоени од другите содржини на медиумите, не се означени како платена јавна пропаганда, а во нив учествуваат и малолетници. Исто така потсети дека платената јавна пропаганда радиодифузерите треба да ја емитуваат согласно Упатството за медиумско претставување за време на референдум од 17 август 2018 година.

На 14 септември, Агенцијата соопшти дека со мониторингот на медиумското претставување за време на референдумот, кај повеќе радиодифузери, се констатирани неколку прекршувања на правилата за емитување платена јавна пропаганда, односно дека не се почитува дозволеното време за емитување на рекламните пораки „ЗА“ референдумот. Забележано е дека вакви реклами се емитуваат и во програми во кои тоа не е дозволено, во случајов во посебни информативни програми, а рекламирањето во врска со референдумот не е означено и не е јасно одвоено од другите реклами на радиодифузерите. Агенцијата апелираше радиодифузерите веднаш да го усогласат емитувањето на платената јавна пропаганда со Упатството, бидејќи за сите наредни прекршувања, ќе бидат изречени соодветни мерки.

Во однос на анкетите и референдумскиот молк, Агенцијата на 21 септември ги потсети радиодифузерите дека резултати од испитувања на јавното мислење во врска со референдумот, може да се објавуваат најдоцна пет дена пред датумот одреден за гласањето, заклучно со 24-ти септември 2018 година. Истовремено потсети дека Референдумскиот молк започнува 48 часа пред денот на гласањето, односно на 28-ми септември 2018 година и завршува со затворањето на гласачките места во 19 часот на 30-ти септември 2018 година.

Извештаи од надзори/констатирани прекршувања

На 24 септември, Агенцијата констатираше дека по јавното укажување од 14 септември, два радиодифузери од оние кои се предмет на надзор за начинот на покривање на референдумот, не го усогласија емитувањето на платената јавна пропаганда со Упатството за медиумско претставување за време на референдум. 1ТВ не го почитуваше дозволеното време за емитување на рекламните пораки „ЗА“ референдумот, а ТВ Сонце рекламните пораки за „БОЈКОТ“ на референдумот, спротивно на правилата, ги емитуваше во повеќе изданија на посебни информативни програми. Против двата радиодифузера, покренати се прекршочни постапки за прекршувањата констатирани во периодот од 15 до 20 септември 2018 година.

Со надзорот на програмата на 1 ТВ, емитувана на 25 септември 2018 година, констатирано е прекршување на правилата за објавување резултати од испитувања на јавното мислење, односно во повеќе наврати се објавени резултатите од испитувањето на јавното мислење во врска со референдумот, откако заврши дозволниот период за нивно емитување. За сторениот прекршок против 1 ТВ е покрената прекршочна постапка.

На 25 септември, објавен е Првиот извештај од мониторингот на медиумското претставување на Референдумот 2018, којшто се однесува на периодот од 10 до 18 септември 2018 година. Во него се прикажани наодите за начинот на кој медиумите известуваа за референдумските теми во дневно-информативните емисии, во информативните програми, во интервјуата и дебатите. Со примерокот се опфатени по два телевизиски и радио канали на Јавниот радиодифузен сервис (Македонско радио 1, Македонско радио Програма на албански јазик, МРТ1 и МРТ2 – Програма на албански јазик), сите телевизии на државно ниво, а од националните приватни радија со примерокот е опфатен Канал 77, зашто другите две немаат информативна програма.

Резултатите од мониторингот покажаа дека во услови кога немаше јасни и еднакво активни линии на агитација („ЗА“ наспроти „ПРОТИВ“ и/или „БОЈКОТ“) беше тешко радиодифузерите да се потпрат на известувањето од настаните за да ѝ обезбедат на публиката разновидност на гледиштата. Оттаму, посветеноста на некои од нив кон начелото еднакво да ги третираат различните гледишта може да се забележи во подготвеноста, во вестите да понудат ставови на аналитичари, политиколози, историчари, експерти во други релевантни области кои ќе им овозможат на граѓаните поцелосен и продлабочен увид во прашањата кои треба да ги имаат предвид за да донесат информирана одлука за референдумот. Други медиуми, недостигот на разновидни гледишта во вестите го надополнуваа во посебните информативни програми каде настојуваа да обезбедат соговорници со спротивставени ставови. Кај третата група медиуми, разновидноста на ставовите недостигаа и во вестите и во посебните информативни емисии.

NEWSLETTER

Надзори врз радиодифузери, печатени медиуми и ОЈЕКМ

Радиодифузери

Врз радијата Антена 5, Канал 77 и Метрополис, извршен е редовен програмски надзор за обврските за емитување изворно создадена програма и за законските одредби коишто се однесуваат на правилата за емитување аудио комерцијални комуникации, обезбедување квизови или други облици на наградно учествување, користење телефонски услуги со додадена вредност и телефонско гласање и емитување игри на среќа, каде не се констатирани законски прекршувања. Врз истите радиодифузери извршен е и редовен административен надзор за почитувањето на обврските за објава на импресум, информации достапни до корисниците и идентификација на радиодифузер. Надзорот покажа дека Радио Антена 5 и Радио Метрополис во дел од емитуваните програми не ги објавиле податоците за импресум што се должни да ги емитуваат на соодветното место за секоја содржина од програмскиот сервис, поради што им е изречена мерка-опомена.

Во септември се извршени повеќе контролни надзори. Надзорот врз ТВ Студио Тера, покажа дека е постапено по мерката-опомена, упатена поради извршено прикриено рекламирање. При контролен надзор врз ТВ Ускана Еден за правилата за заштита на малолетните лица од програми што би можеле да им наштетат на нивниот физички, психички и морален развој, исто така е утврдено дека е постапено по мерката-опомена.

Контролен програмски надзор е извршен и врз ТВ КТВ, ТВ М и ТВ Ускана Еден, за да се утврди дали е постапено по Решенијата за преземање мерка-опомена, претходно упатени од Агенцијата заради неисполнување на обврските за емитување програма изворно создадена во РМ. Со надзорот е констатирано дека ТВ Ускана Еден од Тетово воопшто нема емитувано изворно создадена програма на албански и македонски јазик, со што не е исполнет законскиот минимум за емитување најмалку 50% програма изворно создадена во РМ на македонски јазик или на јазиците на немнозинските заедници кои живеат во РМ, од која половина во периодот од 7.00 до 19.00 часот. Останатите две телевизии ја исполниле оваа законска обврска.

При контролен административен надзор врз Наша ТВ, утврдено е дека и покрај тоа што претходно е изречено решение за мерка-опомена, повторно не се објавени податоците за импресум, поради што е покрената прекршочна постапка. При надзорите врз ТВ Топестрада, ТВ М и ТВ Ускана Еден за обврската за објава на информации коишто треба да се направат достапни до корисниците, се утврди дека ТВ Ускана Еден не постапила по претходно упатената мерка-опомена, поточно на својата програма не ги обезбеди информациите што треба да им се направат достапни на корисниците, а против телевизијата е покрената прекршочна постапка. Врз локалната телевизија Гурра од Кичево, извршен е контролен административен надзор за да се утврди дали е постапено по изречената мерка-опомена, упатена заради неисполнување на обврската за објава на податоци за сопственичка структура, одговорниот уредник/уредници и за изворите на финансирање во 2017 година. Телевизија Гурра достави до Агенцијата снимка од објавените податоци, од која е видно дека во целост е исполнета оваа законска обврска.

За почитувањето на обврските од Правилникот за минимални технички, просторни, финансиски и кадровски услови за добивање дозвола за радио и телевизиско емитување, врз ТВ Гурра од Кичево, Агенцијата изврши вонреден административен надзор. Надзорот покажа дека радиодифузерот ги исполнува минималните кадровски услови утврдени во овој Правилник.

Печатени медиуми

За почитувањето на обврските за објавување импресум, извршени се вонредни надзори врз два издавачи на печатени медиуми. Надзорот и кај ТИА МАЛИБУ Данче и др. ДОО Скопје, издавач на магазинот Леона и кај Јени Балкан ДООЕЛ Скопје издавач на магазинот „Бахче“, покажа дека во нивните изданија се објавени податоци за импресум, со што во целост е исполнета обврската од член 14 став 1 од Законот за медиуми.

Оператори јавни електронски комуникациски мрежи

За обврските коишто се однесуваат на регистрација на програмски сервис во Агенцијата и титување на програмите кои ги реемитуваат кабелските оператори, извршен е редовен програмски надзор врз операторите ГЛОБАЛСАТ, ИНФЕЛ-КТВ, ИП СИСТЕМС, КАБЛЕКАЛЛ, МУЛТИМЕДИЈА НЕТВОРК Л, СКРЕМБЛ и СПАЈДЕР-НЕТ. Надзорот врз ИП СИСТЕМС од Куманово покажа дека програмските сервиси Voomegang и Carton Network кои операторот ги реемитува, не се опфатени со потврдите за регистрација на програмските сервиси издадени од Агенцијата, поради што му е упатено решение за опоменување и за исклучување на реемитувањето на програмските сервиси. Кај останатите оператори не се констатирани прекршувања. Контролен програмски надзор извршен е врз операторот КАБЕЛ-НЕТ од Струмица, за да утврди дали е постапено по решението изречено поради непочитување на обврската за регистрација на програмските сервис во Агенцијата. Надзорот покажа дека операторот КАБЕЛ-НЕТ во целост постапил по решението упатено од Агенцијата.

